

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.3.2021 г.
COM(2021) 142 final

ANNEX 1

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Стратегия на ЕС за правата на детето

Права на детето — рамки на ЕС и международни рамки

В настоящото приложение са представени подробно съответните права, залегнали в Хартата на основните права на ЕС, Конвенцията на ООН за правата на детето, както и целите и задачите на ООН за устойчиво развитие, защитени и насърчавани от различните направления на стратегията на ЕС за правата на детето.

Стратегия за правата на детето на ЕС	Харта на основните права на Европейския съюз ¹	Конвенция на ООН за правата на детето ²	Цели на ООН за устойчиво развитие (ЦУР) до 2030 г.
Въведение	Член 24: Права на детето Член 24, параграф 2: Висши интереси на детето Член 24, параграф 1, алинея първа: Право на детето на закрила и грижи Член 20: Равенство пред закона Член 21: Недопускане на дискриминация Член 23: Равенство между жените и мъжете Член 26: Интеграция на хората с увреждания Член 2: Право на живот	Член 1: Определение за дете Общи принципи: - Член 2: Недопускане на дискриминация - Член 3: Висши интереси на детето - Член 6: Право на живот, оцеляване и развитие Член 23: Децата с увреждания и мерките, предприети за гарантиране на тяхното достойнство, самостоятелност и активно участие в общността, чрез достъп до всички видове услуги, транспорт и институции, и по-специално до образователни и културни дейности Член 7 от КПХУ на ООН: Деца с увреждания Член 30: Деца, принадлежащи към малцинство или група от коренно население;	ЦУР 10: Намаляване на неравенството Цел 10.3: Гарантиране на равни възможности и намаляване на социалното неравенство, включително чрез премахване на дискриминационни закони, политики и практики и насърчаване на подходящо законодателство и подходящи политики и действия в тази връзка Цел 10.2: Да се даде възможност на всички хора и да се насърчи социалното, икономическо и политическо приобщаване на всички, без разлика на възраст, пол, увреждания, раса, етническа принадлежност, произход, религия и икономическо или друго положение ЦУР 5: Равенство между половете Цел 5.1: Премахване на всички форми на дискриминация по отношение на всички жени и момичета, навсякъде Цел 5.в: Приемане и укрепване на солидни политики и приложимо законодателство за насърчаване на равенството между половете и разширяване на възможностите за реализация на всички жени и момичета на всички равнища

¹ Хартата на основните права на Европейския съюз се прилага за държавите членки единствено, когато те прилагат правото на Европейския съюз.

² ЕС е страна по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН). Съответните членове от настоящата конвенция също са посочени в тази колона.

		Специфични мерки за изпълнение • Член 4: Прилагане на конвенцията • Член 4: Международно сътрудничество • Член 44, параграф 6: Предоставяне на публичен достъп до докладите на Конвенцията на ООН за правата на детето	ЦУР 17: Партньорства за изпълнение на целите Цел 17.2. Изпълнение на всички ангажменти за помощ и развитие Цел 17.3. Мобилизиране на финансови ресурси за развиващите се страни
Участие на децата в политическия и демократичния живот	Член 24, параграф 1: Право на детето да изрази своето мнение Член 10: Свобода на мисълта, съвестта и религията Член 12: Свобода на събранията и сдруженията Член 22: Културно, религиозно и езиково многообразие	Член 12: Уважение към възгледите на детето Член 7, параграф 3 от КПХУ на ООН: Право на децата с увреждания да изразяват мнението си Член 13: Свобода на изразяване на мнение и право на търсене, получаване и разпространяване на информация Член 14: Свобода на мисълта, съвестта и религията Член 15: Свобода на сдружаване и мирни събрания Член 42: Познаване на правата	ЦУР 16: Мир, правосъдие и силни институции Цел 16.7: Гарантиране на всички равнища на приобщаващ процес за вземане на решения, основан на принципите на отзивчивост, по-широко участие и представителност Цел 16.10: Осигуряване на обществен достъп до информация (...) в съответствие с националното законодателство и международните споразумения ЦУР 4: Качествено образование Цел 4.7: Да се гарантира, че всички учещи придобиват знанията и уменията, необходими за насърчаване на устойчивото развитие, включително (наред с другото) чрез преподаване на знания за устойчиво развитие и устойчив начин на живот, правата на човека, равенството между половете, насърчаване на култура на мир и ненасилие, глобално гражданство, разбиране и оценяване на културното многообразие и приноса на културата за устойчиво развитие
Социално-икономическо приобщаване	Член 7: Зачитане на личния и семейния живот Член 9: Право на встъпване в брак и право на създаване на семейство (по отношение на техните родители) Член 24, параграф 3: Право на детето да поддържа редовно лични отношения и пряк контакт с родителите	Член 5: Семейна среда и родителски надзор, който съответства на променящите се способности на детето Член 18: Общи отговорности на родителите, помощ за родителите и предоставяне на услуги за гледане на деца Член 23 от КПХУ на ООН — Зачитане на дома и семейството	ЦУР 1: Изкореняване на бедността Цел 1.1: Изкореняване на крайната бедност за всички хора и навсякъде, измервана понастоящем с броя на лицата, живеещи с по-малко от 1.25 долара на ден Цел 1.2: Намаляване най-малко наполовина на дела на мъжете, жените и децата от всички възрасти, живеещи в бедност във всичките ѝ измерения съгласно националните определения Цел 1.3: Прилагане на подходящи за съответните национални условия системи и мерки за социална

	Член 33: Семейн и професионален живот Член 34: Социално осигуряване и социално подпомагане Член 32: Закрила на младите хора на работното място Член 36: Достъп до услугите от общ икономически интерес Член 38: Защита на потребителите	Член 26 и член 18, параграф 3: Социална сигурност, услуги и заведения за грижи за децата Член 27, параграфи 1—3: Стандарт на живот и предприети мерки, включително материална помощ и програми за подкрепа по отношение на храненето, облеклото и жилищното настаняване, за осигуряване на физическото, умственото, духовното, моралното и социалното развитие на децата, както и за намаляване на бедността и неравенството Децата на улицата;	закрила за всички, включващи минимални прагове на социална закрила, и постигане до 2030 година на значително осигуряване за бедните и уязвимите Цел 1.5: Изграждане на устойчивост на бедните и на хората в уязвимо положение и намаляване на тяхната уязвимост и излагане на екстремни климатични явления, както и на други икономически, социални и екологични сътресения и бедствия ЦУР 7: Енергетика Цел 7.1: Осигуряване на всеобщ достъп до финансово достъпни, надеждни и съвременни енергийни услуги ЦУР 11: Устойчиви градове Цел 11.1: Осигуряване на достъп за всички до подходящо и безопасно жилищно настаняване и основни услуги на достъпни цени, подобряване на състоянието на бедните квартали Цел 11.2: Осигуряване на достъп до безопасни, финансово достъпни и устойчиви транспортни системи за всички, подобряване на пътната безопасност, по-специално чрез разширяване на общественя транспорт със специално внимание към потребностите на хората в уязвимо положение, (...) децата (...) Цел 11.7: Осигуряване до 2030 г. на всеобщ достъп до безопасни, приобщаващи и достъпни зелени и обществени пространства, по-специално за жените и децата (...) Цел 8.6: Разработване и привеждане в действие до 2020 година на глобална стратегия за младежка заетост
Здравеопазване	Член 3: Право на неприкосновеност на личността Член 35: Закрила на здравето	Член 6, параграф 2: Оцеляване и развитие Член 24: Здравни и здравни услуги, по-специално първични здравни грижи Член 33: Усилия за справяне с най-разпространените здравни предизвикателства,	ЦУР 2: Край на глада Цел 2.1: Ликвидиране на глада и осигуряване за всички, по-специално за бедните и за хората в уязвимо положение, в това число новородените — на целогодишен достъп до безопасна, питателна и

	Член 37: Опазване на околната среда	за насърчаване на физическото и психичното здраве и благосъстоянието на децата, както и за предотвратяване и справяне със заразни и незаразни болести; Член 33: Права на подрастващите в областта на репродуктивното здраве и мерки за насърчаване на здравословен начин на живот; Член 33: Мерки за защита на децата от злоупотреба с вещества	достатъчна храна Цел 2.2: Да се прекратят всички форми на недोхранване, включително да се постигнат до 2025 г. международно договорените цели за забавяне на растежа и гладуване при деца под 5-годишна възраст, както и да се отговори на хранителните потребности на подрастващите момичета и бременните жени и кърмачките ЦУР 3: Здравословен живот Цел 3.1: Намаляване на съотношението на майчината смъртност в световен мащаб до по-малко от 70 смъртни случая на 100,000 живородени деца Цел 3.2: Прекратяване на предотвратимите смъртни случаи на новородени и деца до 5-годишна възраст, като всички страни ще имат за цел да снижат неонаталната смъртност до най-много 12 на 1,000 живородени бебета и смъртността на деца до 5-годишна възраст до максимум 25 на 1,000 живородени деца Цел 3.7: Осигуряване на всеобщ достъп до здравни услуги в областта на половото и репродуктивно здраве, включително информация и обучение по възпроизводство и семейно планиране, и интегриране на репродуктивното здраве в националните стратегии и програми Цел 3.8: Постигане на всеобщо здравно осигуряване (...) достъп до качествени основни здравни услуги и достъп до безопасни, ефективни и качествени жизненоважни лекарства и ваксини за всички на достъпни цени ЦУР 5: Равенство между половете Цел 5.6: Осигуряване на всеобщ достъп до полово и репродуктивно здравеопазване и репродуктивни права в съответствие с Програмата за действие, приета от Международната конференция за населението и развитието и Платформата за действие от Пекин, както и заключителните документи от последващите конференции за прегледа им.
--	--	--	---

			ЦУР 6: Водоснабдяване и канализация Цел 6.1: Осигуряване на всеобщ и равен достъп за всички до безопасна питейна вода с достъпна цена Цел 6.2: Осигуряване на достъп до подходящи канализационни съоръжения и хигиенни условия за всички и ликвидиране на практиката за дефекация на открито, като се обръща специално внимание на нуждите на жените и момичетата и хората в уязвимо положение Цел 6.б: Подкрепа и засилено участие на местните общности в подобряване на управлението на водата и на канализационните съоръжения ЦУР 13: Изменение на климата Цел 13.3: Подобряване на образованието, повишаване на осведомеността и на човешкия и институционален капацитет относно смекчаването на последиците от изменението на климата и приспособяването към него, намаляване на въздействията и ранно предупреждение Цел 13.б: Насърчаване на механизмите за увеличаване на капацитета в най-слабо развитите страни и развиващите се малки островни държави за ефективно планиране и управление, свързано с изменението на климата, като се обръща особено внимание на жените, младежите, местните и маргинализираните общности
Образователни инициативи	Член 14: Право на образование	Член 28: Право на образование, включително професионално обучение и ориентиране Член 29: Целите на образованието по отношение и на качеството на образованието; Член 30: Културни права на децата, принадлежащи към коренни и малцинствени групи Образование в областта на правата на човека и гражданско образование;	ЦУР 4: Качествено образование Цел 4.1: Да се гарантира, че всички момичета и момчета завършват безплатно, справедливо и качествено основно и средно образование, водещо до подходящи и ефективни резултати от обучението Цел 4.2: Да се гарантира, че всички момичета и момчета имат достъп до качествено развитие, грижи и предучилищно образование в ранната детска възраст, за да са готови за началното образование Цел 4.4: Значително увеличаване на броя на

		Член 24 от КПХУ на ООН: Образователни инициативи Член 31: Почивка, игра, отдиш, развлечения, културни и артистични дейности	младежите и възрастните, които имат подходящи умения, в това число технически и професионални такива, за трудова заетост, работни места с достойни условия на труд и предприемачество Цел 4.5: Премахване на неравенството между половете в образованието и осигуряване на равен достъп до всички равнища на образование и професионално обучение за хората в уязвимо положение, включително лицата с увреждания, коренното население и децата в уязвимо положение Цел 4.6: Гарантиране, че всички млади хора (...) придобиват езикова и математическа грамотност Цел 4.a: Изграждане и модернизиране на учебни заведения, съобразени с децата, хората с увреждания и лицата, уязвими като пол, които осигуряват за всички безопасна, приобщаваща и ползотворна учебна среда без агресия и насилие. ЦУР 8: Икономически растеж и достоен труд Цел 8.5: Постигане на пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички жени и мъже, включително за младите хора и лицата с увреждания, както и равно заплащане за труд с равна стойност Цел 8.6: Значително намаляване до 2020 година дела на младите хора, неангажирани с трудова дейност, образование или обучение
Борба с насилието над деца и закрила на детето	Член 1: Човешко достойнство Член 3: Право на неприкосновеност на личността Член 24, параграф 1: Право на детето на закрила и грижи	Член 19: Злоупотреба и небрежност Член 9: Раздяла с родителите Член 20: Деца, лишени от семейна среда Член 25: Периодичен преглед на назначението Член 24, параграф 3: Мерки за забрана и премахване на всички форми на вредни практики, включително, но не само, генитално осакатяване на жени, както ранни и принудителни бракове	ЦУР 16: Мир, правосъдие и силни институции Цел 16.2: Слагане на край на злоупотребата, експлоатацията, трафика и всички форми на мъчения и насилие над деца ЦУР 5: Равенство между половете Цел 5.2: Премахване на всички форми на насилие спрямо всички жени и момичета в публичната и частната сфера, в това число трафика на жени и момичета, сексуалната и другите видове експлоатация

	Член 4: Забрана на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание Член 5: Забрана на робството и на принудителния труд Член 32.1: Забрана на детския труд	Член 34: Сексуална експлоатация и сексуално малтретиране Член 37, буква а) и член 28, параграф 2: Правото да не бъдат подлагани на изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание, включително телесно наказание Член 39: Мерки за насърчаване на физическото и психологическото възстановяване и социалната реинтеграция на децата жертви Наличие на телефонни линии за помощ за деца Член 22: Деца извън своята родна държава, търсещи закрила на бежанците, непридружени деца, търсещи убежище, вътрешно разселени деца, деца мигранти и деца, засегнати от миграция; Деца в ситуации на експлоатация, включително мерки за тяхното физическо и психологическо възстановяване и социална реинтеграция: • Член 32: Икономическа експлоатация, включително детски труд, със специално позоваване на приложимите минимални възрасти; • Член 33: Използване на деца в незаконното производство и трафик на наркотични и психотропни вещества • Член 34: Сексуална експлоатация и сексуално малтретиране • Член 35: Продажба, трафик и отвлечение • Член 36: Други форми на експлоатация Деца жертви и свидетели на престъпления: • Член 39: Физическо и психологическо възстановяване и социална реинтеграция	Цел 5.3: Премахване на всички вредни практики като детските, ранните и принудителните бракове и гениталното осакатяване на жени Цел 8.7: Предприемане на незабавни и ефикасни мерки за изкореняване на принудителния труд, ликвидиране на съвременното робство и трафика на хора, осигуряване на гаранции за забрана и премахване на най-тежките форми на детския труд, включително набирането и използването на деца войници, както и ликвидиране до 2025 година на детския труд във всичките му форми
--	--	--	---

		Дейностите по обучение, разработени за всички специалисти (...) в областта на правораздаването при непълнолетни лица, включително Насоките относно правосъдието по въпроси, свързани с деца — жертви и свидетели на престъпления Член 38: Децата при въоръжени конфликти Последващи действия във връзка с Факултативния протокол към Конвенцията на ООН за правата на детето I и II относно търговията с деца, детската проституция и детската порнография, както и участието на деца във въоръжени конфликти Член 16 от КПХУ на ООН. Защита срещу експлоатация, насилие и злоупотреба	
Правосъдие, съобразено с интересите на децата	Член 24, параграф 2, алинея първа: Право на детето да изрази своето мнение Член 24, параграф 3: Право на детето да поддържа редовно лични отношения и пряк контакт с родителите Член 6: Право на свобода и сигурност Член 18: Право на убежище Член 19: Защита в случай на извеждане, експулсиране или екстрадиране Член 43: Европейски омбудсман Член 45: Свободно движение и пребиваване	Член 7: Регистрация при раждане, име и националност Член 8: Запазване на идентичността Член 9: Раздяла с родителите Член 10: Събиране на семейството Член 11: Незаконен трансфер и отказ за връщане; Мерки за гарантиране на закрилата на децата с лишени от свобода родители и деца, живеещи в затвора със своите майки. Член 27, параграф 4: Събиране на издръжка за детето Член 21: Осиновяване (национално и международно) Член 23 от КПХУ на ООН — Зачитане на дома и семейството Деца в конфликт със закона, деца жертви и свидетели на престъпления и правосъдие за непълнолетни лица:	ЦУР 16: Мир, правосъдие и силни институции Цел 16.3: Насърчаване принципите на върховенството на закона на национално и международно равнище и гарантиране на равен достъп до правосъдие за всички Цел 16.9: Осигуряване на юридическа самоличност за всички, включително вписване в регистър при раждането Цел 16.0: (...) Защита на основните свободи в съответствие с националното законодателство и международните споразумения ЦУР 10: Намаляване на неравенството 10.7 Улесняване на организираната, безопасна, законна и отговорна миграция и мобилност на хората, включително чрез прилагането на планирани и добре управлявани миграционни политики.

	Член 46: Дипломатическа и консулска закрила Член 47: Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес Член 48: Презумпция за невинност и право на защита Член 49: Принципи на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието	• Член 40: Правораздаването при непълнолетни лица, съществуването на специализирани и отделни съдилища и приложимата минимална възраст за наказателна отговорност; • Член 37, букви б)–г): Деца, лишени от свобода, и мерки, които да гарантират, че всеки арест, задържане или лишаване от свобода на дете се използва като крайна мярка и за най-краткия период от време, както и че бързо се предоставя правна и друга помощ • Член 37, буква а): Осъждането на деца, по-специално забраната за смъртно наказание и доживотен затвор и съществуването на алтернативни санкции, основани на възстановителен подход • Член 39: Физическо и психологическо възстановяване и социална реинтеграция	
Цифрово и информационно общество	Член 8: Защита на личните данни Член 11: Свобода на изразяване и информация	Член 16: Защита на неприкосновеността на личния живот и защита на имиджа Член 17: Достъп до информация от различни източници и защита от материали, вредни за благосъстоянието на детето	ЦУР 9: Устойчива инфраструктура/иновации Цел 9.в: Значително увеличаване на достъпа до ИКТ и стремеж за осигуряване на универсален достъп до интернет на приемливи цени в най-слабо развитите страни до 2020 г.
Глобално измерение	<i>Горепосочените права, залегнали в Хартата на основните права на ЕС, Конвенцията на ООН за правата на детето, както и целите и задачите на ООН за устойчиво развитие са от значение и за всички дейности, включени в раздела от стратегията, посветен на световното измерение.</i>		

